

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové a soudců Miroslava Makajeva a Richarda Galise ve věci

žalobkyně: **České přístavy, a.s.**, IČO 45274592
sídlem Jankovcova 1627/16a, Praha

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
se sídlem Zborovská 81/11, Praha

za účasti: **GasNet, s.r.o.**, IČO 27295567
sídlem Klišská 940/96, Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2025, č. j. 103560/2025/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2025, č. j. 103560/2025/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Mělník (dále jen „vyvlastňovací úřad“) ze dne 31. 3. 2025, č. j. MUME-2698/VYS/25/PAPR. Tímto rozhodnutím vyvlastňovací úřad rozhodl podle § 24 odst. 3 Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

písm. a) bodu 3 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění účinném do 30. 6. 2023 s odkazem na § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „stavební zákon“) ve spojení s § 3 odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „liniový zákon“) o omezení vlastnického práva žalobkyně zřízením věcného břemene distribuční soustavy k pozemku parc. č. 2329/20 v kat. území Mělník (dále jen „předmětný pozemek“) dle geometrického plánu č. 9613-220192/2022 potřebného pro realizaci veřejně prospěšné stavby s názvem „*REKO VTL DN 150 Mělník-most*“ (dále jen „plynovod“) stavebníka GasNet, s.r.o. (dále též jen „osoba zúčastněná na řízení“ nebo „vyvlastnitel“) dle územního rozhodnutí o umístění stavby ze dne 29. 6. 2021, č. j. 4843/VYS/21/HETE, a rozhodnutí o prodloužení platnosti rozhodnutí o umístění stavby ze dne 10. 5. 2023, č. j. MUME-3696/VYS/23/HETE.

2. Žalobkyně předně namítala, že ve vyvlastňovacím řízení nebyla splněna podmínka přiměřenosti zásahu do jejího vlastnického práva. Nebylo prokázáno, že by nová trasa plynovodu byla nezbytná, a to navíc v daném místě. Naopak je zřejmé, že umístění plynovodu je s ohledem na umístění a tvar pozemku zjevně neproporcionální. Omezení využitelnosti dotčeného pozemku je takové intenzity, že budoucí využitelnost pozemku je v podstatě nulová. Navíc daný pozemek má zvláštní význam, neboť je součástí veřejného přístavu. Správní orgány neprokázaly ani nezdůvodnily, že záměr je v dané podobě a trase jediným možným řešením, neboť přesvědčivě nezdůvodnily, z jakého důvodu nejsou variantní řešení možná. Žádná variantní řešení ani nebyla v odůvodnění zmíněna, ačkoli prokazatelně existují.
3. Správní orgány se materiálně nezabývaly námitkami žalobkyně týkajícími se podmínek vyvlastnění. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný nevypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně s odůvodněním, že již byly vypořádány v rámci předchozího rozhodnutí ve věci. Žalovaný se však v původním rozhodnutí zabýval pouze procesními vadami (původní prvostupňové rozhodnutí bylo nesprávně doručeno). K některým odvolacím námitkám se žalovaný sice vyjádřil, ale žalobkyně jejich vypořádání nepovažuje za dostačující. Žalovaný dále argumentoval tím, že záměr je v souladu s pravomocným územním rozhodnutím, podle judikatury ale vyvlastňovací úřad není tímto rozhodnutím bezvýhradně vázán. Plynovod lze, na rozdíl od přístavního území, jehož poloha je dána a je nepřemístitelná, trasovat jinudy, a to volbou varianty s menším dopadem do práv žalobkyně. Převažující veřejný zájem nemůže být presumován; bez prokázání nezbytnosti zvolené trasy a zvážení méně invazivních variant a zhodnocení samotných zájmů nelze tvrdit, že zájem na zásobování plynem převáží nad intenzivním zásahem do přístavního území. Žalobkyně přitom konzistentně tvrdila a prokázala zájem – a v rámci správy přístavního území i povinnost – přístav dále rozvíjet, včetně rozvoje na pozemku. Žalobkyně měla snahu se s žalovaným domluvit, ale žalovaný měl vůli jednat jen o dílčích (drobných) technických úpravách záměru, nikoli o umístění záměru.
4. Podmínky pro vyvlastnění nebyly v projednávaném případě splněny. Žalobkyně je provozovatelkou pozemní části veřejného přístavu Mělník s ochrannou funkcí a v něm se nacházejícího terminálu kombinované dopravy. Ty mají strategický význam pro rozvoj dopravy a průmyslu v České republice. Je zde nadnárodní veřejný zájem na využívání a zachování potenciálu rozvoje pozemku ve vztahu k provozu a rozvoji přístavu a terminálu.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Vyvlastňovací úřad dospěl k závěru, že veřejný zájem na dosažení účelu vyvlastnění převažuje nad zachováním dosavadních práv žalobkyně, neboť v důsledku realizace plynovodu nedojde k dotčení a omezení provozu terminálu, a že umístění plynovodu na pozemku není v rozporu s podmínkami rozhodnutí Státní plavební správy ze dne 30. 6. 2016, č. j. 7096/PH/16. Vyvlastňovací úřad se zaměřil pouze na aspekty provozu terminálu, ale opomněl otázku dalšího rozvoje terminálu a přístavu požadovaného unijními právními předpisy a mezinárodními dohodami. Tomu přitom umístění plynovodu přímo brání. Závěr vyvlastňovacího úřadu, že terminál není umístěním plynovodu nijak dotčen ani omezen, nemůže obstát. Argumentace, že rozhodnutí Státní plavební správy výslovně nevylučuje umístění plynovodu na pozemku, je zcestná, neboť rozhodnutí nevymezuje, co se na pozemní části přístavu realizovat nesmí. To lze určit odvozeně z podmínek rozhodnutí Státní plavební správy a dalších právních předpisů a mezinárodních dokumentů, které stanoví, co se v přístavu realizovat má, a z povahy věci. S tím je pak záměr v rozporu. Je povinností vyvlastňovacího úřadu respektovat pravomocné rozhodnutí Státní plavební správy. To, jak je pozemní část přístavu provozována, je primárně věcí provozovatele veřejného přístavu, tedy žalobkyně, která má pravomoc se vyjadřovat k záměrům realizovaným na území pozemní části přístavu.

5. Žalobkyně nesouhlasila ani s argumentací vyvlastňovacího úřadu, že umístění plynovodu není v rozporu s územním plánem. Město Mělník s využitím pozemku pro účely přístavu evidentně počítá, když v návrhu nového územního plánu pozemek zařazuje do ploch dopravní infrastruktury – vodní (DV). Naopak realizace záměru by takové využití prakticky vyloučila. Vyvlastňovací úřad vůbec neposuzoval, jaké dopady by umístění plynovodu mělo na možnost dalšího rozvoje přístavu a terminálu. Přístav plní zásadní roli jakožto veřejný přístav s ochrannou funkcí podle zákona o vnitrozemské plavbě. V tomto smyslu je zcela nezbytné, aby za účelem zajištění této ochranné funkce měl provozovatel veřejného přístavu umožněn přístup do všech částí přístavního území bez omezení, a i zde případně umisťoval související stavby dopravní infrastruktury. Vyvlastňovací úřad to nebral v potaz. Je povinností vyvlastnitelů ve vyvlastňovacím řízení deklarovaný veřejný zájem prokázat. Nestačí tak pouhá tvrzení a domněnky (např. údajné ohrožení stávajícího plynovodu v případě povodní). Žalobkyně nesouhlasila s tvrzením, že vnitrostátní vodní doprava má marginální význam ve srovnání s veřejným zájmem na zásobování města zemním plynem.
6. Správní orgány nevzaly v potaz a nezabývaly se ani dopady záměru do vlastnického práva žalobkyně, které ve své podstatě znemožní plnohodnotné využívání pozemku, a tím omezí vlastnické právo žalobkyně (existence ochranných pásem plynovodu a jednotlivé stavební prvky). Žalobkyně nesouhlasí s tvrzením v projektové dokumentaci, že plynovod je umístěn pod povrchem a nemá vliv na okolní stavby a pozemky. Je zcela „nepředstavitelné“, že žalobkyně bude omezena ve svých právech a povinnostech např. tím, že jí bude existencí ochranného pásma znemožněn průjezd těžkou nákladní technikou napříč pozemkem nebo užívat úvazové prvky pro plavidla. Záměr není navržen tak, aby co nejméně omezoval užívání pozemku, tedy nenabízí technické možnosti a alternativní řešení, které by zohlednily užívání pozemků pozemní části přístavu k činnostem, které jsou pro funkci přístavu a toto celistvé území specifické. Nehledě na omezení jakékoliv budoucí výstavby na pozemku v souvislosti s případnou existencí ochranných a bezpečnostních pásem. V rámci projektové dokumentace záměru není ani dostatečně řešeno uvedení veškerých dotčených ploch do původního stavu. Konkrétně pak může dojít vlivem stavebních prací a umístění

plynovodu k narušení terénu a může dojít ke snížení únosnosti terénu. Z toho vyplývá, že další využití pozemku v případě jeho vyvlastnění za účelem realizace záměru bude značně limitováno či dokonce zcela znemožněno, neboť provoz přístavu s sebou nese mj. určitou dopravní zátěž, která spočívá v přejezdu nejen osobních, ale též nákladních automobilů a jiné těžké techniky. Využitelnosti pozemku omezuje i to, že záměr v sobě zahrnuje nejenom podzemní část vedení plynovodu, nýbrž také jeho nadzemní části, resp. nadzemní objekty. S výše uvedeným souvisí i to, že stavba v její stávající trase velmi pravděpodobně může kolidovat s budoucími konkrétními záměry vlastníků a uživatelů okolních pozemků. Z výše uvedeného celkově vyplývá, že vyvlastnitel v žádosti neprokázal splnění podmínky, že veřejný zájem na dosažení účelu vyvlastnění převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného.

7. Žalobkyně nesouhlasila ani s tím, že se nepodařilo věcné břemeno zřídit dohodou. Vyvlastnitel se nepokusil získat potřebná práva k pozemku dohodou, zásadní nedostatek je v samotném obsahu návrhu smlouvy o zřízení věcného břemene, neboť překračoval rozsah toho, co je nezbytné k dosažení účelu vyvlastnění. Vyvlastnitel se návrhem smlouvy snažil věcné břemeno rozšířit o další atributy, které jsou již zajištěny instituty práva veřejného – konkrétně měl v úmyslu soukromoprávně sjednat ochranné pásmo v šíři 2 metrů a smluvně zakotvit právo vstupovat a vjíždět na vyvlastňovaný pozemek. Obě tato oprávnění jsou však garantovaná zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), a není proto proporcionální fakticky vynucovat jejich sjednání smlouvou nabízenou „*pod pohrůžkou*“ vyvlastnění. Navíc v samotné žádosti na zahájení vyvlastňovacího řízení se vyvlastnitel dvou výše zmíněných oprávnění nedomáhal. V kontraktním procesu tedy byl porušen princip proportionality, čímž došlo i k porušení principu subsidiarity vyvlastnění, jelikož byl vyvlastňované (žalobkyni) předložen návrh smlouvy, který nerespektuje požadavky kladené na samotné vyvlastnění. Z toho důvodu nebyly splněny požadavky na negociační proces vyplývající zejména z § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění a nelze tak uzavřít, že účelu vyvlastnění nelze dosáhnout jinak.
 8. Dále žalobkyně namítala, že rozsah vyvlastnění není nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění. Nová trasa je nadbytečná a nemá racionální opodstatnění. Je povinností vyvlastnítele udržovat existující plynovod v provozuschopném stavu pravidelnou údržbou a modernizací. Stávající plynárenské zařízení je již po mostní konstrukci vedeno a vyvlastnitel je oprávněn přistoupit k jeho modernizaci či rekonstrukci formou obměny. Vyvlastnitel nevysvětlil, proč je nezbytné vybudovat plynovod v nové trase. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že nová trasa plynovodu je vhodná z důvodu bezpečnosti při případných dalších povodních. Nelze rozhodovat o změně trasy plynovodu na základě hypotetické domněnky, že budoucí povodně mohou dosahovat vyšší intenzity.
 9. Umístění plynovodu je navíc s ohledem na umístění a tvar pozemku zjevně neproporcionální. Zatímco dosavadní trasování vede podél pozemku, nová trasa vede příčně a přepažuje pozemek prakticky v jeho prostředku. Budoucí využitelnost dotčeného pozemku je tak v podstatě nulová. Vyvlastnitel ani žalovaný neprokázali a nezdůvodnili, z jakého důvodu je tato trasa nezbytná pro realizaci plynovodu. Napadené rozhodnutí je proto nepřiměřené a nepřezkoumatelné, když tuto námitku žalovaný nevypořádal. Trasování záměru mělo být provedeno jinou – alternativní trasou, a to případně i včetně využití jiné technologie. Vyvlastnitel v žádosti přiznává existenci alternativních tras a jiných
- Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

technologií, ale dostatečně nevysvětluje, proč nelze alternativní trasu použít. Stejně tak se alternativními trasami a jinými technologiemi nijak nezabývají ani správní orgány. Žalobkyně poukazovala na zcela konkrétní varianty, a to na variantu zachování stávající trasy. I přesto se vyvlastňovací úřad na základě zcela nesprávné a nedostatečné argumentace těmito variantami nezabýval a přiklonil se k variantě navrhované vyvlastnitelem. Vyvlastňovací úřad uvedl, že žádným ustanovením zákona o vyvlastnění mu není uložena povinnost zabývat se možností variantního řešení záměru, což je v rozporu s judikaturou (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66 nebo ze dne 22. 4. 2022, č. j. 4 As 375/2021-77). Pro vznik povinnosti zabývat se ve vyvlastňovacím řízení alternativními trasami plynovodu postačuje, že žalobkyně navrhla konkrétní trasy, kudy by mohl plynovod vést. Vyvlastňovací úřad alternativní trasy plynovodu neposuzoval a bez dalšího vyšel ze závěrů projektanta a Ing. F., aniž by je podrobil jakémukoliv přezkumu. Přitom k těmto závěrům je třeba přistupovat s rezervou, neboť odborný posudek byl vyhotoven na objednávku vyvlastnítele. Jak přitom žalobkyně poukazovala a jak plyne z odborného posouzení Mgr. P., závěry projektanta a Ing. F. nejsou správné a trpí značnými nedostatky. Odborné posouzení Ing. F. není podloženo relevantními podklady a odbornými materiály, zkouškami, sondami, prověřením nezbytných skutečností a „přesvědčujícími“ odůvodněnými závěry, a vůbec nehodnotí možné alternativní trasy plynovodu, jen posuzuje stávající návrh vyvlastnítele ryze v kontextu závěrů geologa RNDr. Š., Ph.D., jejichž primární účel pořízení byl zcela jiný. Tím pádem nemůže být správné ani prvostupňové rozhodnutí, které z těchto závěrů bez dalšího vyšlo. K odbornému posouzení Mgr. P. a předloženému žalobkyní vyvlastňovací úřad uvedl, že pouze konstatuje, že inženýrskogeologické poměry v lokalitě nejsou překážkou variantního řešení záměru, dle vyvlastňovacího úřadu ovšem inženýrskogeologické poměry nejsou jediným faktorem volby umístění plynovodu. Žalobkyně s tímto souhlasí, správní orgány ale volbu trasy plynovodu adekvátně nezdůvodnily jinými faktory, které hovoří zrovna pro tuto trasu a které vylučují jiné řešení. I v tomto směru trpí rozhodnutí nepřezkoumatelností. I přesto však vyvlastňovací úřad vydal rozhodnutí o vyvlastnění pro plynovod v podobě navržené vyvlastnitelem. Námitky žalobkyně týkající se toho, zda je míra omezení vlastnického práva žalobkyně nezbytně nutná a zda nebylo možné záměr uskutečnit v jiné trase, nebyly správními orgány vypořádány.

10. Dle žalobkyně není záměr v souladu s cíli a úkoly územního plánování, konkrétně s požadavky na veřejnou infrastrukturu a s požadavkem vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof. Dále je trasování plynovodu na pozemku v aktivní zóně záplavového území nepřípustné. Vodoprávní úřad sice vydal pro původní záměr umístění stavby plynovodu souhlasné závazné stanovisko, vůbec se ale nevyjádřil ke skutečnosti, že záměr je v aktivní záplavové zóně. Přestože původní územní rozhodnutí nabylo formálně právní moci, nemůže být pro vady vodoprávního souhlasu právním základem pro vyvlastňovací řízení. V územním rozhodnutí, ani ve vyvlastňovacím řízení není uvedeno, že by mělo být rozhodováno též podle liniového zákona, a proto je napadené i prvostupňové rozhodnutí nezákonné. Správní orgány též porušily procesní práva žalobkyně, protože stavební úřad vyzval v odvolacím řízení vyvlastnítele k vyjádření k odvolání, avšak žalobkyni o tomto úkonu nevyrozuměl a s obsahem tohoto vyjádření ji neseznámil a neumožnil jí na ně reagovat.

11. Žalovaný s žalobní argumentací nesouhlasil a v podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí. Upřesnil, že napadené rozhodnutí je již druhým rozhodnutím ve věci, neboť první rozhodnutí bylo zrušeno výhradně z procesních důvodů. Argumenty žalobkyně směřující proti umístění stavby jsou irelevantní, neboť stavba je umístěna v souladu s pravomocným územním rozhodnutím, které bylo Krajským soudem v Praze shledáno platným a současně bylo s dalším rozsudkem tohoto soudu prodlouženo. Vyvlastňovací úřad vypořádal tvrzený rozpor navrhovaného záměru vyvlastnění s úkoly a cíli územního plánování mj. odkazem na kladné závazné stanovisko orgánu územního plánování. Žalobkyně obecně spekuluje, že v případě vyvlastnění bude omezena možnost rozvoje přístavu a využitelnost pozemku, aniž by předložila konkrétní záměr. Ochranná a bezpečnostní pásma vznikla již nabytím právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, jejich šíře jsou nadto upraveny zákonem a nelze je smluvně měnit. Deklarace šíře ochranného a bezpečnostního pásma v návrhu smlouvy o zřízení věcného břemene má proto pouze informativní charakter. Z předloženého spisu a průběhu celého řízení je zřejmé, že o dohodu žalobkyně nejevila zájem. S ohledem na marginální význam vnitrozemské vnitrostátní vodní dopravy ve srovnání s významem se zákonem deklarovaným veřejným zájmem na provozování distribuční soustavy a reálným dopadem na zásobování města Mělník zemním plynem veřejný zájem na vyvlastnění zjevně převáží.
12. Žalobkyně v replice ze dne 30. 10. 2025 nad rámec již uvedeného v žalobě doplnila, že byla jako vlastník dotčeného pozemku v územním řízení opomenuta, o řízení se dozvěděla až dodatečně a nebyla jí poskytnuta možnost uplatnit věcné námitky. Přiměřenost zásahu do vlastnického práva je třeba posoudit v rámci vyvlastňovacího řízení, přičemž žalobkyně opakovaně upozorňuje, že tato podmínka není splněna. Žalovaný se nijak nezabýval kolizí veřejných zájmů a označuje vnitrozemskou lodní dopravu za marginální. Není také pravdou, že žalobkyně pouze spekuluje o využitelnosti pozemku, neboť vyložila, proč je dotčení pozemku podstatné.

Průběh vyvlastňovacího řízení

13. Vyvlastňovací úřad obdržel dne 9. 6. 2023 žádost osoby zúčastněné na řízení o vyvlastnění práva odpovídajícího věcnému břemeni k pozemku parc. č. 2329/20 (ostatní plocha) ve vlastnictví žalobkyně. Vyvlastnitel uvedl, že má v úmyslu na předmětném pozemku zřídit a provozovat stavbu vysokotlakého plynovodu uloženého pod zemí, neboť současné technické řešení spočívající v umístění vysokotlakého plynovodu v mostní konstrukci je nevyhovující z bezpečnostního hlediska (velmi riziková záplavová oblast). V žádosti též popsal, že se před zahájením jednání o smlouvě o zřízení věcného břemene pokusil s žalobkyní dohodnout na smlouvě o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene, avšak neúspěšně. Prvotní oslovení proběhlo dne 21. 7. 2021, avšak pokusy o dohodu probíhaly až do září 2022, kdy žalobkyně zaslala nesouhlas s plánovanou stavbou. Jelikož cíle vyvlastnění nebylo možné dosáhnout dohodou, vyvlastnitel požádal žalovaného o vyvlastnění předmětného pozemku.
14. Vyvlastňovací úřad dne 2. 4. 2024 oznámil všem známým účastníkům řízení zahájení vyvlastňovacího řízení s tím, že v řízení bude postupováno podle zákona o vyvlastnění a podle liniového zákona. Žalobkyně podala dne 6. 5. 2024 námitky proti vyvlastnění, které se obsahově shodovaly s žalobními výtkami.

15. Dle protokolu vyvlastňovacího úřadu ze dne 7. 5. 2024, č. j. MUME-3722/VYS/24/PAPR, proběhlo téhož dne ústní jednání za přítomnosti mj. žalobkyně a zástupce osoby zúčastněné na řízení. Vyvlastňovací úřad během jednání seznámil přítomné s podklady žádosti a spisovým materiálem. Osoba zúčastněná na řízení odkázala na své dřívější podání, ve kterém jsou rozebrány důvody vedení zamýšlené trasy plynovodu a argumenty pro nemožnost jiného vedení trasy (zejména dopis ze dne 11. 5. 2023). Žalobkyně do protokolu uvedla, že trasování nové trasy plynovodu nebylo odůvodněno vyvlastnitelem, neboť trasa plynovodu může být rekonstruována ve stávající trase. Vyvlastnitel nedoložil žádné důkazy, že plynovod není možné vést v jiných trasách, včetně jiné technologie. Vyvlastňovací úřad vydal dne 6. 6. 2024, č. j. MUME-4046/VY/24/PAPR, rozhodnutí o vyvlastnění a o náhradě za vyvlastnění a rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností ze dne 12. 6. 2024.
16. Žalovaný výše citované rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu rozhodnutím ze dne 16. 10. 2024, č. j. 136929/2024/KUSK, na základě odvolání žalobkyně zrušil a věc vrátil k novému projednání. Geometrický plán č. 9613-220192/2022, který byl součástí výroku I prvostupňového rozhodnutí a byl citován i v odůvodnění rozhodnutí, nebyl přílohou rozhodnutí. Geometrický plán navíc nebyl ve výroku I prvostupňového rozhodnutí výslovně označen jako příloha a nebyl jako příloha doručován účastníkům řízení.
17. Dle protokolu vyvlastňovacího úřadu ze dne 14. 1. 2025, č. j. MUME-343/VYS/25/PAPR, proběhlo téhož dne ústní jednání za přítomnosti mj. žalobkyně a zástupce osoby zúčastněné na řízení. Žalobkyně vyvlastnitel vyzvala k tomu, aby prokázal, že prověřil alternativní trasy a zároveň, že tyto alternativní trasy nejsou realizovatelné i přes vyšší náklady a složitější technologie. Vyvlastnitel uvedl, že projekt zpracovaný báňským projektantem byl vypracován k určení vhodnosti terénu a nutnosti koordinace s případnými územními zájmy. Vyvlastnitel požádal o stanovení lhůty k doložení vyjádření znalce o případné existenci alternativních tras plynovodu. Vyvlastňovací úřad ji výzvou ze dne 14. 1. 2025 určil na 40 dnů ode dne doručení výzvy vyvlastniteli. Vyvlastnitel předložil odborné posouzení projektu zpracované Ing. K. F., Ph.D., ze dne 7. 2. 2025, který doporučil respektovat projektantem stanovenou trasu plynovodu, neboť projektant se samotným umístěním vrtu snažil minimalizovat objektivně existující rizika na co nejmenší míru.
18. Žalobkyně dne 21. 3. 2025 předložila vyvlastňovacímu úřadu inženýrskogeologické posouzení zpracované Mgr. Z. P. z února 2025, dle kterého inženýrskogeologické poměry nejsou důvodem nemožnosti variantního trasování přeložky plynovodu.
19. Dne 31. 3. 2025 rozhodl vyvlastňovací úřad o vyvlastnění práv a o náhradě za vyvlastnění. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2025 rozhodl o opravě zřejmých nesprávností. Vyvlastňovací úřad v odůvodnění vysvětlil, že stavbou plynovodu a jeho případného ochranného pásma není provoz terminálu dotčen a už vůbec ne omezen. Území terminálu nemá nic společného s částí pozemku, na kterém je situován záměr vyvlastnitel. Dodal, že z hlediska vnitrostátní plavby se k záměru vyjadřovala jak Státní plavební správa, tak Povodí Labe s.p. a Ředitelství vodních cest ČR, jak vyplývá z územního rozhodnutí. Co se týče namítaného variantního řešení, vyvlastňovací úřad uvedl, že vyvlastnitel předložil ve stanovené lhůtě odborné posouzení Ing. K. F., Ph.D., který sice netvrdil, že se v případě projektu plynovodu jedná o jedinou variantu řešení, nicméně z hlediska geologie a finančního hlediska doporučil respektovat projektantem stanovenou trasu plynovodu. Vyvlastňovací úřad dodal, že právní úprava mu nestanovuje povinnost zabývat se možností variantního řešení, neboť v tomto

případě je vydáváno územní rozhodnutí, které stavbu umísťuje a na základě kterého lze stavbu realizovat. Vyvlastňovací úřad musí podklady přiložené k žádosti dle zákona o vyvlastnění respektovat. Byl si vědom judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou odkazovala žalobkyně, nicméně dle jeho názoru nelze každé rozhodnutí soudu aplikovat na každé řízení. Inženýrské geologické poměry jsou zásadním ukazatelem při zpracování projektové dokumentace, nejsou však jediným faktorem. Těmi jsou například technologické požadavky z hlediska stavby, požadavky správce toku, existující sítě veřejné technické a dopravní infrastruktury aj. I přes doložený posudek žalobkyně se vyvlastňovací úřad přiklonil k řešení, které předložil vyvlastnitel. Vyvlastňovací úřad dospěl k závěru, že byla prokázána větší míra veřejného zájmu realizace plynovodu, a tedy omezení vlastnického práva nad zájmy, který hájí žalobkyně jako vyvlastňovaná.

20. Žalovaný prvostupňového rozhodnutí napadeným rozhodnutím potvrdil. V odůvodnění uvedl, že hlavní argumenty žalobkyně směřují proti umístění stavby, které je ovšem v souladu s pravomocným územním rozhodnutím. Tvrzený rozpor navrhovaného záměru vyvlastnění s úkoly a cíli územního plánování stavební úřad vypořádal mj. odkazem na kladné závazné stanovisko orgánu územního plánování, z něž plyne, že stavba je v souladu s územním plánem. Žalobkyně dále trvala na zachování vlastnických práv, nicméně neuvedla žádný konkrétní důvod, pouze spekulovala, že v případě vyvlastnění bude omezena možnost rozvoje přístavu a využitelnosti pozemku.

Posouzení věci soudem

21. Soud nejprve ověřil, že žaloba byla podána včas (viz níže), osobami k tomu oprávněnými a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené, přičemž shledal, že se jedná o žalobu věcně projednatelnou.
22. Žalobkyně brojí proti napadenému rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. Dle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu proti rozhodnutí podat ve lhůtě do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Dle § 2 odst. 2 liniového zákona se lhůty pro podání žalob k soudům k přezkoumání nebo nahrazení správních rozhodnutí vydaných v řízeních podle § 1 zkracují na polovinu. Žalobkyně tedy mohla podat žalobu proti napadenému rozhodnutí do jednoho měsíce od chvíle, kdy jí bylo rozhodnutí doručeno.
23. Jak plyne ze správního spisu, písemné vyhotovení napadeného rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 30. 7. 2025. K podání žaloby došlo dne 29. 8. 2025, žaloba je tedy včasná.
24. V dalším kroku již soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud shledal, že žaloba je **nedůvodná**.
25. Podle čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.
26. Podle čl. 4 odst. 4 Listiny musí být při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

27. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
28. Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.
29. Podle § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze vyvlastnění provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem.
30. Podle § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění musí být veřejný zájem na vyvlastnění prokázán ve vyvlastňovacím řízení.
31. Dle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2. zákona o vyvlastnění výroky o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě vyvlastňovací úřad rozhodne o omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnítele a vymezí jeho obsah.
32. Podle § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel.
33. V projednávaném případě žalovaný omezil vlastnická práva žalobkyně zřízením věcného břemene k předmětnému pozemku, a to za účelem realizace veřejně prospěšné stavby plynovodu. Konkrétně byl předmětný pozemek dotčen zřízením věcného břemene distribuční soustavy k pozemku potřebným pro realizaci veřejně prospěšné stavby – plynovodu s názvem „*REKO VTL DN 150 Mělník-most*“. Není tedy pochyb o tom, že stavba, která byla důvodem pro vyvlastnění (plynovod), je energetickou infrastrukturou, konkrétně stavbou a zařízením přepravní soustavy ve smyslu § 1 odst. 4 písm. c) liniového zákona ve spojení s § 2 odst. 2 písm. b) body 1, 7, 8 a 14 energetického zákona. Žalovaný tedy postupoval správně, pokud v projednávané věci vycházel i z ustanovení liniového zákona, a napadené rozhodnutí z tohoto důvodu není nezákonné. Také není pravdou, jak namítala žalobkyně, že správní orgány ve vyvlastňovacím řízení nespecifikovaly, že rozhodují též podle liniového zákona. Vyvlastňovací úřad již v oznámení o zahájení řízení avizoval, že bude v řízení postupováno též podle liniového zákona a stejně tak je liniový zákon citován ve výroku prvostupňového rozhodnutí.
34. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že je napadené rozhodnutí, jakož i prvostupňové, nepřezkoumatelné, neboť se správní orgány nevypořádaly s jejími námitkami.
35. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že „[f]unkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Je proto nutné, aby se správní orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené.“ (viz rozsudek ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Jak však konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, „[n]epřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí“. Srovnej též např. rozsudek ze dne 7. 5. 2019, č. j. 7 As 382/2018-21. Stručně řečeno, z rozhodnutí správního orgánu musí plynout, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil. Povinnost odůvodnit rozhodnutí však z druhé strany nemůže být chápána tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument účastníků řízení (srov. obdobně například nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3441/11).

36. Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že vyvlastňovací úřad nezpochybňoval, že žalobkyně na předmětném pozemku provozuje veřejný přístav, avšak z podkladů zároveň zjistil, že záměr plynovodu bude veden na části pozemku žalobkyně, který nemá nic společného s terminálem přístavu, který je umístěn za novým mostem po proudu řeky Labe a provoz terminálu proto nebude omezen. Dle vyvlastňovacího úřadu žalobkyně nepřednesla takové argumenty, aby její zájmy převážily nad veřejným zájem na vedení plynovodu přes předmětný pozemek. Naopak uvedl, že vedení trasy v navrhované podobě pod zemí (řekou) je bezpečnější variantou, než je ta stávající, neboť je bezpečnější variantou při případných dalších povodních. Odkázal přitom na povodně v roce 2002, při kterých hrozilo stržení mostu s plynovodním převaděčem. Neodhlédl ani od zájmu obyvatel města na zásobování plynem. Co se týče možných alternativních tras, vyvlastňovací úřad vycházel z informací projektanta stavby, který vyhledával nejvhodnější trasu z hlediska geologie pro provádění startovacích jam, z kterých byl prováděn protlak pod dnem řeky. Z těchto průzkumů pak projektant vyvodil navrhovanou trasu vedení plynovodu. Tyto závěry potvrdil i znalec Ing. K. F., Ph.D., jehož posouzení předložil vyvlastnitel. Žalobkyní předloženým odborným posouzením Mgr. Z. P. se vyvlastňovací úřad podrobně nezabýval, neboť měl za to, že není jeho povinností zabývat se možnostmi alternativního řešení, navíc za situace, kdy je vydáno pravomocné územní rozhodnutí, které záměr umísťuje, kterým je vyvlastňovací úřad vázán. K namítaným výtkám ke kontraktačnímu procesu uvedl, že s ohledem na text energetického zákona je zřejmé, že vyvlastnitel vycházel v návrhu smlouvy o zřízení věcného břemene z litery tohoto zákona a požadoval zřízení věcného břemene tak, jak je v tomto zákoně uvedeno. Naopak z vyjádření žalobkyně měl vyvlastňovací úřad za to, že ta nesouhlasila s vyvlastněním jako takovým.
37. Žalovaný v napadeném rozhodnutí doplnil, že umístění stavby je v souladu s územně plánovací dokumentací. Z předloženého spisu a průběhu celého řízení bylo zřejmé, že vyvlastnitel vyvinul před zahájením vyvlastňovacího řízení iniciativu vyjednat s žalobkyní

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

oboustranně přijatelné podmínky pro zřízení věcného břemene a nabízela úpravu technického řešení, žalobkyně ovšem byla během tohoto procesu neaktivní a na dohodě neměla zájem. V daném případě je nezpochybnitelné, že veřejný zájem vyvlastnítele k realizaci záměru převažuje nad zájmem žalobkyně na zachování vlastnických práv k dotčenému pozemku v původním rozsahu.

38. Soud takové odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje za stručné, leč dostatečné. Z napadeného rozhodnutí lze seznat, že plynovod je dle správních orgánů ve veřejném zájmu a v souladu s územně plánovací dokumentací. Z rozhodnutí také vyplývá, že se správní orgány zabývaly námitkami ohledně kontrakčního procesu a tím, zda je záměr proporcionální. Vyvlastňovací úřad vysvětlil, proč má za to, že plynovod nijak zásadně neomezí fungování terminálu přístavu, pokud je veden pouze na části pozemku, na kterém terminál není situován. Otázce alternativního trasování se soud bude věnovat níže.
39. Soud následně přikročil k vlastnímu posouzení zákonnosti vyvlastnění. S ohledem na přehlednost odůvodnění soud nejprve upřesní předmět řízení a limity soudního přezkumu, poté se bude zabývat existencí veřejného zájmu (§ 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění), souladem záměru s cíli a úkoly územního plánování (§ 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění), nezbytným rozsahem vyvlastnění (§ 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění) a porovnáním veřejného zájmu s ochranou práv žalobkyně (§ 3 odst. 1 věta první zákona o vyvlastnění). Následně posoudí, zda nebylo možno dosáhnout účelu vyvlastnění dohodou (§ 3 odst. 1 věta druhá zákona o vyvlastnění). Závěrem se soud vyjádří k namítanému procesnímu pochybení ve vyvlastňovacím řízení.
40. Úvodem soud připomíná, že předmětem projednávané věci je vyvlastnění (resp. zřízení věcného břemene) části pozemku žalobkyně, nikoli samotné umístění plynovodu. Takto vymezený předmět řízení podstatným způsobem limituje okruh otázek, kterými se lze ve vyvlastňovacím řízení (a v jeho soudním přezkumu) zabývat. Ve vyvlastňovacím řízení není prostor pro diskusi otázek, k jejichž řešení je příslušné územní řízení. Právě to však žalobkyně z nemalé části nerespektuje, jelikož podstatná část jejích námitek brojí proti umístění plynovodu jako takovému – žalobkyně opakovaně argumentuje nepřípustností (nezákonností) umístění plynovodu, např. pro rozpor s územně plánovací dokumentací, s ochranou záplavové oblasti, s veřejným zájmem na provozu lodní dopravy dle dokumentů mezinárodního a evropského práva, s rozhodnutím Státní plavební správy, a podobně. Takové argumenty však nemají ve vyvlastňovacím řízení místo, jelikož patří do řízení územního. Na shora uvedeném pak nic nemění, že žalobkyně byla opomenutým účastníkem územního řízení (v podrobnostech k této otázce viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2023, č. j. 51 A 69/2023-77).
41. Výše řešené platí v zásadě i pro posuzování existence alternativních variant vedení plynovodu. Touto otázkou se zabýval zdejší soud např. v rozsudku ze dne 23. 10. 2023, č. j. 59 A 30/2023-60. V bodě 43 uvedl: „*Nejvyšší správní soud judikoval, že podle jeho ustálené judikatury není ve vyvlastňovacím řízení prostor pro posuzování, zda existují alternativní varianty řešení stavebního záměru, a pokud měl vlastník pozemků námitky vůči trase stavby, měl je uplatnit v územním řízení (např. rozsudky ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75, odst. 34, ze dne 29. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016-51, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 7 As 105/2015-47, a ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41). Citovaná judikatura sice byla částečně modifikována rozsudkem č. j. 6 As 171/2020-66 (na nějž zdejší soud poukazoval v předchozím rozsudku č. j. 55 A*

67/2022-64), k tomu však došlo za poměrně neobvyklé skutkové situace, kdy žalobci nepřišli pouze s laickým tvrzením, že by obchvat mohl vést jinudy, ale kdy byla zpracována variantní projektová dokumentace s odlišným vedením trasy obchvatu z podnětu vyvlastnítele. Z navazujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2021, č. j. 10 As 365/2021-94, pak plyne, že ani existence variantní projektové dokumentace není překážkou vyvlastnění a že závěry rozsudku č. j. 6 As 171/2020-66 je nutno vykládat velmi úzce při zohlednění specifických skutkových okolností dané věci (shodně viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45). Jak tedy vyplývá z rozsudku č. j. 2 As 181/2023-57, předmět vyvlastňovacího řízení je ve značné míře závazně stanoven v územním rozhodnutí a stavebním povolení a až na výjimečné situace nemůže být předmětem vyvlastňovacího řízení zvažování alternativních variant řešení stavebního záměru.“

42. Jak je výše uvedeno, ani existence pravomocného územního rozhodnutí vyvlastňovací úřad nezavazuje *a priori* povinnosti posoudit, zda je možno účelu vyvlastnění dosáhnout jiným způsobem, na druhou stranu se tak děje pouze ve specifických skutkových situacích, přičemž okolnosti projednávané věci nejsou srovnatelné se skutkovým stavem, z něž vycházel šestý senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 6 As 171/2020-66. Žádná variantní projektová dokumentace nebyla v nynější věci vyvlastnítelem zpracována a jiná varianta ani nebyla vážně promyšlená (viz body 25 a 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 365/2021-94); sama žalobkyně ostatně ani žádnou *konkrétní* alternativní trasu nespecifikuje (viz bod níže). Soud navíc dospěl k závěru, že se správní orgány s alternativními variantami záměru ve skutečnosti zabývaly. V této souvislosti je přitom třeba zdůraznit, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek. Pokud se tedy žalovaný ke konkrétní odvolací námitce nevyjádřil a souhlasil s argumentací vyvlastňovacího úřadu v prvostupňovém rozhodnutí, není takový postup nezákonný, pokud z obou rozhodnutí jako celku vyplývají pro věc relevantní závěry.
43. Jak uvedl vyvlastňovací úřad, již během vyvlastňovacího řízení žalobkyně vyvlastnítele vyzvala k tomu, aby prokázal prověření alternativních tras a vyvlastnitel tak učinil, když předložil odborné posouzení projektu zpracované Ing. K. F., Ph.D. Stejně tak sama žalobkyně předložila odborné posouzení Mgr. Z. P., zda geologické a hydrogeologické poměry umožňují variantní trasování přeložky plynovodu, přičemž dle závěrů tohoto posouzení se inženýrskogeologické poměry v okolí (tedy od mostu po areál přístavu Mělník) nijak nemění a nic nebrání variantnímu trasování plynovodu. Vyvlastňovací úřad k tomu uvedl, že inženýrskogeologické poměry jsou sice zásadním ukazatelem při zpracování projektové dokumentace, nejsou však jediným faktorem pro umístění záměru, neboť těmito mohou být i technologické požadavky z hlediska provádění stavby, požadavky správce toku aj. (viz str. 12 prvostupňového rozhodnutí). Vyvlastňovací úřad dále vysvětlil, že i přes závěry posudku předloženého žalobkyní se přiklání k variantě předložené vyvlastnítelem. Ani posudek Ing. K. F., Ph.D., sice neuvádí, že by se v případě navrhované trasy plynovodu jednalo o trasu jedinou možnou, nicméně vysvětlil, proč by byla právě tato trasa vhodná (s odkazem na řešení předložené báňským projektantem, který vycházel z provedených geologických průzkumů). Tedy doporučil respektovat projektantem stanovenou trasu plynovodu, neboť projektant se samotným umístěním vrtu snažil minimalizovat objektivně existující rizika na co nejmenší míru. Zároveň soud dodává, že ani žalobkyně žádnou konkrétní alternativní trasu vedení plynovodu nepředložila. Jedinou alternativou, kterou zmiňovala, se stala možnost ponechat plynovod ve stávající podobě, tedy vést jej v nynější

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

trase nad zemí na mostě J. S.. Vyvlastňovací úřad se ale i s tímto navrhovaným řešením žalobkyně vypořádal, jelikož vysvětlil, že k takové možnosti nepřistoupil z důvodu bezpečnosti (viz poslední odstavec str. 10 prvostupňového rozhodnutí), přičemž s tímto argumentem se soud ztotožňuje. Jestliže žalobkyně nenavrhovala jinou konkrétní alternativní trasu vedení plynovodu a takové alternativní řešení nevyplývá ani z jí předloženého odborného posouzení, pak je posouzení alternativních možností vedení plynovodu správními orgány dle názoru soudu zcela dostatečné.

44. Soud se dále zabýval otázkou, zda byla v projednávané věci prokázána existence veřejného zájmu. Soud zde předesílá, že argumentace žalobkyně v této otázce je zaměřena na porovnání veřejného zájmu na vedení plynovodu s veřejným zájmem na využití pozemku pro provoz přístavu – jak však soud uvedl výše, k porovnávání takovýchto veřejných zájmů slouží územní řízení, nikoli řízení vyvlastňovací, v němž je předmětem zájmu ochrana práv (zde práva vlastnického a práva na podnikání) vyvlastňovaného. Soud tedy pouze stručně konstatuje, že veřejný zájem na vedení plynovodu má za zcela zřejmý, nadto vyplývající hned ze dvou právních předpisů (energetického a liniového zákona). Současně soud dodává, že za zřejmý pokládá i veřejný zájem na vedení plynovodu způsobem odlišným od stávajícího stavu (tj. pod zemí). Správní orgány vysvětlily, že tento způsob je volen v zájmu bezpečnosti, přičemž tento argument pokládá soud za dostatečný, jelikož je nepochybně ve veřejném zájmu, aby fungování plynovodu nebylo např. při povodních ohroženo. Hrozbu poškození plynovodu ve stávající trase (tj. v konstrukci mostu Josefa Straky) při povodních soud na rozdíl od žalobkyně nepokládá za „*pouhou domněnku*“. Jak plyne z prvostupňového rozhodnutí, při povodních v roce 2002 bezprostředně několik dní hrozilo riziko stržení mostu i s plynovodním přivaděčem; a plynovod musel být z bezpečnostních důvodů odstaven z provozu. Nejde tedy jen o nějakou hypotetickou spekulaci, ale reálné riziko založené na zkušenostech z minulosti. Pokud pak žalobkyně argumentuje tím, že by měly být instalovány protipovodňové zábrany, které rizika zmírní a přispějí k ochraně mostu, je třeba říci, že vedle naprosté obecnosti a nepodloženosti tohoto tvrzení (soudu není zřejmé, o jaké zábrany by se mělo jednat, aby toho byly schopny) žalobkyně zcela pomíjí hlavní důvod, proč vyvlastnitel usiluje o přeložení plynovodu z mostu: dle § 51 odst. 1 vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve spojení se závaznou ČSN 73 6201 *nesmí být na mostním objektu, v jeho otvorech a jeho blízkosti veden vysokotlaký plynovod*; a obdobně dle § 51 odst. 2 této vyhlášky po mostním objektu, v jeho otvorech a ve vzdálenosti ochranného pásma dotčeného vedení nesmí být veden (jakýkoliv) plynovod, pokud by svou polohou, provozem a náhlými poruchami mohl způsobit zničení nebo poškození mostního objektu, bránit jeho údržbě nebo ohrozit bezpečnost provozu na mostě (viz žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení). Stávající vedení plynovodu je tedy v rozporu s právními předpisy, což by byla i jeho pouhá výměna za nové, jak vyvlastnitel taktéž uváděl v žádosti o zahájení vyvlastňovacího řízení. Tyto skutečnosti (ani obsah ČSN) žalobkyně žádným způsobem nezpochybňuje a dle názoru soudu dostatečně zdůvodňují veřejný zájem na přeložení plynovodu z mostní konstrukce.
45. Soud se rovněž zabýval otázkou souladu záměru s cíli a úkoly územního plánování. Žalobkyně sice tento soulad zpochybňuje (body 163-169 žaloby), konkrétní argumenty však prakticky nepřináší. Jediný náznak konkrétní argumentace obsahuje bod 169 žaloby, v němž žalobkyně tvrdí, že v důsledku plynovodu nebude na předmětném pozemku realizovat prvky protipovodňové ochrany, které musejí mít z povahy věci hluboké základy. I tato

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

argumentace je však natolik obecná, že ji soud ani nemůže vypořádat. Žalobkyně totiž svou argumentaci nijak nerozvádí, čímž znemožňuje soudu rozsah omezení pro případná protipovodňová opatření vůbec posoudit. Soud tak pouze v obecnosti uvádí, že přestože jistě existuje řada protipovodňových opatření, které je nutné zapustit hlouběji do země, stejně tak existuje řada dalších, které tento požadavek nemají a mohou tak existovat bez ohledu na umístění plynovodu. Nad rámec nutného odůvodnění pak soud dodává, že tento argument žalobkyně působí ve světle její ostatní argumentace poněkud účelově – žalobkyně napříč žalobou brojí proti omezení využitelnosti jejího pozemku pro rozvoj přístavu, nicméně případné povodňové opatření, které by bylo nutno zapustit hlouběji do země, by patrně bránilo využitelnosti pozemku způsobem minimálně srovnatelným se záměrem plynovodu.

46. Pokud jde o rozsah vyvlastnění, soud předesílá, že podmínce stanovené v § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění rozumí tak, že požaduje, aby omezení vlastnického práva vyvlastňovaného nebylo větší, než je nezbytné pro realizaci umístěného záměru. To je totiž oním „*účelem vyvlastnění*“ dle zvláštního (stavebního) zákona. V projednávané věci žalobkyně naplnění této podmínky (tak, jak ji chápe soud) nezpochybňuje. Žalobkyně argumentuje tím, že vyvlastnění jako takové není nezbytné, jelikož není nezbytné vést plynovod přes její pozemek – tato otázka však byla správními orgány dostatečně vypořádána (viz body 41-43 rozsudku). Soud proto shrnuje, že ze správního spisu nevyplývá, že by bylo vyvlastnění navrhováno ve větším rozsahu, než je nezbytné k realizaci plynovodu dle platného územního rozhodnutí a žalobkyně to ani sama netvrdí. Tuto podmínku má tedy soud rovněž za splněnou.
47. Stěžejní otázkou vyvlastňovacího řízení je, zda veřejný zájem na výstavbě plynovodu převáží nad ochranou práv žalobkyně (§ 3 odst. 1 věta první zákona o vyvlastnění). Soud je toho názoru, že ano. Vyvlastňovací úřad jasně a správně vymezil, že na jedné straně stojí veřejný zájem na bezpečnou distribuci plynu realizovaný věcným břemenem proti zájmu žalobkyně na nezřízení věcného břemene. Vyvlastňovací úřad měl za to, že v projednávaném případě veřejný zájem jasně převáží, přičemž poukázal na několik důvodů. Jednak žalobkyně sama netvrdila, že záměr ohrozí aktuální provoz přístaviště a terminálu, nýbrž poukazovala na otázku dalšího hypotetického rozvoje terminálu. Oproti žalobkyni však nemá soud ve shodě se správními orgány za to, že by plynovod rozvoj přístavu významně omezil a žalobkyně takové omezení ani blíže nespecifikovala – k tomu lze doplnit, že jelikož je pozemek v předmětné části poměrně úzký, je pro větší a významnější stavby využitelný jen obtížně. Ve skutečnosti území terminálu nemá nic společného s částí pozemku, na kterém je záměr situován (viz odstavec čtvrtý na str. 9 prvostupňového rozhodnutí). S tímto odůvodněním se soud ztotožňuje. I z projektu záměru je zjevné, že plynovod protíná jen část pozemku žalobkyně, a to v části, ve které není provozován terminál, a která je od terminálu poměrně vzdálená. Ostatně, ani žalobkyně sama netvrdila, že záměr by mohl ohrozit aktuální provoz přístaviště a terminálu, poukazovala pouze na možné hypotetické omezení dalšího rozvoje terminálu a přístavu do budoucna. Vzhledem k absenci rozsáhlejší argumentace žalobkyně ohledně možného narušení budoucího potenciálu využití předmětného pozemku se proto jeví i argumentace správních orgánů, tedy že veřejný zájem na výstavbě plynovodu převáží nad zájmy žalobkyně, jako přesvědčivá a důvodná. V této souvislosti se proto jeví jako nedůvodné i tvrzení žalobkyně o údajném znemožnění průjezdu těžkou nákladní technikou napříč pozemkem nebo nemožnost užívat úvazové prvky pro plavidla. Žádné takové omezení v důsledku zřízeného věcného břemene nutně nevzniká. S povinností strpět

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

existenci plynovodu pod povrchem pozemku totiž není spojen zákaz využívat týž pozemek. Žalobkyně tudíž může část pozemku dotčeného zřízením věcného břemene nadále využívat. Žalobkynina tvrzení o omezení „přejezdnosti“ pozemku jsou čirou spekulací nepodloženou žádnými důkazy. Žalobkyně pouze poukazuje na absenci chráničky v některých místech vedení plynovodu a na hloubku uložení potrubí, aniž by vysvětlila, proč by právě tyto faktory měly nějakým způsobem limitovat přejezdy těžké nákladní a osobní dopravy (jejíž pohyb je sám o sobě opět pouze hypotetickým tvrzením vycházejícím z údajného a nespecifikovaného budoucího rozvoje předmětného pozemku). Nekonkretizuje ani, jaká těžká doprava či „přístavní těžká technika“ a proč vůbec by měla přes trasu plynovodu přejíždět (pouze znova zcela obecně odkazuje na „provoz a rozvoj přístavu“). Z vlastních tvrzení žalobkyně vyplývá, že pozemek je v současnosti využíván jako úvaziště (patrně pro „kotvení“ menších plavidel) a z žalobní argumentace nevyplývá, že by takové využití (které je jistě pro plnění funkce přístavu rovněž významné) bylo do budoucna vyloučeno. Pakliže žalobkyně argumentuje, že budoucí využití pozemku bude omezeno ochrannými pásmy plynovodu, soud konstatuje (jak uvedl již v rozhodnutí o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku), že ochranná pásma plynárenských zařízení dle § 68 odst. 1 energetického zákona [včetně ochranného pásma plynovodu i zařízení katodické protikoroze ochrany, viz odst. 2 písm. a) až c) a g) téhož ustanovení] vznikají již *právní mocí rozhodnutí o povolení záměru podle stavebního zákona*, tedy v daném případě v důsledku územního rozhodnutí ze dne 29. 6. 2021. Žalobkyně je tak ve využití pozemku limitována ochrannými pásmy bez ohledu na napadené rozhodnutí. Totéž platí pro bezpečnostní pásma (§ 69 odst. 1 energetického zákona). Žalobkyně navíc argumentuje pouze obecně a hypoteticky, není tak zřejmé, v jakých záměrech by jí umístění plynovodu mělo bránit. Lze tedy říct, že žalobkyně sice argumentuje znehodnocením pozemku a zamezením rozvoje přístavu do budoucna, ale sama nepřináší žádná tvrzení, z nichž by bylo možné reálnou intenzitu omezení využití pozemku posoudit a porovnat ji s veřejným zájmem na stavbě plynovodu.

48. Soud dodává, že žalobkyně napříč žalobou v podstatě argumentuje, že vzhledem k mezinárodnímu významu a k ochranné funkci přístavu je jeho provoz a rozvoj prakticky neomezený. Takový argument je však zapotřebí odmítnout. Žalobkyně je při provozu a rozvoji přístavu pochopitelně vázána řadou omezení daných jak právními předpisy, tak např. územně plánovací dokumentací a vždy je třeba zohlednit i případné další konkurující zájmy v dané lokalitě – žalobkyně není ostrovem sama pro sebe. Právě to napadené rozhodnutí činí, přičemž v projednávané věci upřednostnilo významný veřejný zájem na vedení plynovodu (jenž vyplývá jak z energetického, tak z liniového zákona) bezpečnou trasou (tj. pod zemí) nad zájmem žalobkyně, přičemž zásah do jejích práv se jeví být velmi omezený, jelikož plynovod je veden v okrajové části přístavu, jeho současný provoz nijak nenarušuje, a i omezení jeho rozvoje se nejeví být nijak zásadní (a žalobkynina tvrzení o tomto rozvoji zůstávají v naprosto obecné rovině). Soud zde znovu opakuje, že argumenty žalobkyně o omezení využití pozemku jsou v zásadě hypotetické a spekulativní (např. ničím nepodložená tvrzení, že vlivem stavebních prací může docházet ke snížení únosnosti terénu; o údajném omezení „přejezdnosti“ nespecifikovanou těžkou dopravou a technikou za nespecifikovaným účelem; či o omezení využitelnosti nadzemními částmi objekty bez jakékoliv konkretizace, čemu by měly tyto objekty bránit a žalobkyni omezovat – pro představu: dle žalobkyně se jedná o skruž o průměru *pouhého jednoho metru na okraji předmětného pozemku*).

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

49. Soud se dále zabýval otázkou, zda nebylo možno dosáhnout účelu vyvlastnění dohodou (§ 3 odst. 1 věta druhá zákona o vyvlastnění). Z doložené komunikace ve správním spise vyplývá, že vyvlastnitel vedl s žalobkyní již minimálně od podzimu roku 2021 dialog o možném uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, přičemž zaměstnankyně žalobkyně v e-mailové komunikaci potvrdila, že podklady předala právnímu oddělení, aby je zohlednilo při přípravě smlouvy. V září 2022 žalobkyně vyvlastniteli oznámila, že žádosti nemůže vyhovět a žádala o přehodnocení trasování stavby. Vyvlastnitel v reakci odkázal na stavební úřad, dle kterého umístění stavby plynovodu bylo v souladu s územně plánovací dokumentací, a zpochybnil tvrzení žalobkyně o tom, že by na místě plánovaného plynovodu mohlo dojít k možnému rozšíření přístavu. Komunikace následně probíhala až do roku 2023, kdy žalobkyně požadovala, aby vyvlastnitel prověřil alternativní trasy plynovodu. Vyvlastnitel žalobkyni ujistil, že je ochotný vyjít maximálně vstříc při technickém řešení zamýšlené stavby, aby co nejméně omezovala budoucí využití pozemku, avšak navrhovaná trasa se jevila jako nejlepší varianta, přestože byly alternativní trasy zvažovány. V tomto bodě dialog ustal. Není tedy pochyb o tom, že mezi vyvlastnitelem a žalobkyní probíhala určitá komunikace ohledně obsahu případné smlouvy, žalobkyně ovšem na návrh vyvlastnitel k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene nepřistoupila a vyvlastnitel nepřistoupil na návrh žalobkyně, aby plynovod nebyl veden přes její pozemek. V takovém případě je logické, že nebylo možné nalézt oboustranně přijatelné řešení a vyvlastnitel se obrátil na vyvlastňovací úřad. Soud také neshledává pochybení v tom, že vyvlastnitel v rámci kontraktačního procesu navrhl zřídit věcné břemeno i za účelem práva vstupovat a vjíždět na budoucí služební pozemek v souvislosti se zřizováním, stavebními úpravami, opravami, provozováním a odstraněním plynárenského zařízení a též měl v úmyslu sjednat ochranné pásmo v šíři 2 metrů na obě strany od půdorysu plynárenského zařízení. Jak naznačil již vyvlastňovací úřad, vyvlastnitel zjevně vycházel z litery energetického zákona, konkrétně § 59 odst. 1 písm. f) a § 68 odst. 2 energetického zákona, takže nijak nerozšiřoval smlouvu o zřízení věcného břemene o snad nedovolené atributy, jak naznačovala žalobkyně, nicméně do návrhu pouze včlenil zákonné požadavky. Ostatně, žalobkyně sama uznala, že taková oprávnění vyplývají přímo ze zákona, a tudíž by na ně měl vyvlastnitel nárok bez ohledu na znění návrhu smlouvy. Ani tato námitka proto není důvodná.
50. Co se týče namítaného porušení procesních práv žalobkyně, tedy že se žalobkyně nemohla vyjádřit k replice osoby zúčastněné na řízení na odvolání v průběhu odvolacího řízení, ani tuto námitku soud neshledal důvodnou. Ze spisu sice vyplývá, že žalovaný již žalobkyni nevyzval k seznámení se s replikou vyvlastnitel před vydáním napadeného rozhodnutí, na druhou stranu soud neshledal, že by se v projednávané věci jednalo vůbec o vadu, natož o takovou, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí (k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001-51, či ze dne 18. 3. 2004, č. j. 6 A 51/2001-30). Vyvlastnitel se až na pár vět vyjádřil shodně, jak již před vydáním rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 10. 2024, č. j. 136929/2024/KUSK a nepředestřel žádné nové skutečnosti, s nimiž by žalobkyni bylo nutné seznamovat. Argumentace vyvlastnitel tak pro žalobkyni nemohla být překvapivá a nelze ani důvodně předpokládat, že by reakce žalobkyně na vyjádření vyvlastnitel ze dne 1. 6. 2025 mohla mít vliv na výsledek rozhodnutí v odvolacím řízení, resp. na jeho zákonnost. Ostatně, ani sama žalobkyně neuvedla, jaké nové argumenty by bývala byla uplatnila, pakliže by s replikou vyvlastnitel byla seznámena.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

51. Soud neprováděl dokazování rozhodnutími správních orgánů ani dalšími listinami, které byly součástí správního spisu, neboť obsahem správního spisu se dokazování neprovádí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117). Soud dále neprováděl dokazování listinou – usnesením Městského úřadu Mělník ze dne 22. 4. 2024, neboť se netýkala projednávaného vyvlastňovacího řízení, a s ohledem na závěry soudu by bylo dokazování neúčelné. Žalovaným ani soudem není zpochybňováno, že je žalobkyně oprávněna se vyjadřovat k záměrům realizovaným na území přístavu, což žalobkyně chtěla prokázat tímto usnesením Městského úřadu Mělník o přerušení řízení o žádosti o umístění stavby plovoucího zařízení na pozemku v pozemní části přístavu.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

52. S ohledem na výše uvedené závěry soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
53. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému nevznikly žádné náklady, které by přesahovaly náklady na běžnou úřední činnost.
54. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, přičemž současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž by jí měl přiznat právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. listopadu 2025

Lenka Oulíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.